

**Comisia protecție socială,
sănătate și familie**

**RAPORT
la proiectul de lege pentru modificarea
Legii nr. 121/2001 cu privire la protecția socială
suplimentară a unor categorii de populație**

(nr.481 din 22.12.2023), lectura I

Comisia protecție socială sănătate și familie a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, și informează despre următoarele.

Proiectul a fost elaborat în scopul sporirii protecției sociale a veteranilor de război din rândul:

- 1) participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova;
- 2) persoanelor participante la acțiunile de luptă din Afganistan;
- 3) participanților la cel de-al Doilea Război Mondial.

Dreptul la alocație lunară de stat a veteranilor de război este prevăzut în articolul 13 și 14 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani și care se acordă în condițiile Legii nr. 121/2001 cu privire la protecția suplimentară a unor categorii de populație.

Astfel, în vederea îmbunătățirii, etapizate, a măsurilor de protecție socială a veteranilor de război, se propune majorarea cuantumului alocației lunare de stat cu 250 lei pentru categoriile de veterani menționați. Conform datelor statistice, numărul de beneficiari din categoriile specificate supra, aflați în evidență în anul 2023, constituie cca 27535.

Este de menționat, că Comisia a examinat propunerile și obiecțiile expuse în avizul Guvernului și a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, care sunt reflectate în tabela de sinteză, părți componente a prezentului raport.

Comisia, cu votul unanim al membrilor săi prezenți în ședință, propune plenului Parlamentului examinarea proiectului de lege în I și II lectură.

Adrian BELÎ
Vicepreședinte al Comisiei

Sinteza
rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 121/2001 cu privire la protecția
socială suplimentară a unor categorii de populație
(Nr.481 din 22.12.2023)

Nr.	Punctul din proiect	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se înaintează propuneri, obiecții	Autorul propunerii, obiecției	Conținutul propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond
1.	Art. I Pct. 1	„La articolul 1, textul „Categoriilor de persoane menționate la art. 2 alin. (1) pct. 3), 5), 7), 8), 9) și 10) alocația lunară de stat se stabilește indiferent de faptul dacă sunt sau nu beneficiari de pensii ori alocații sociale de stat” se substituie cu textul „Categoriilor de persoane menționate la art. 2 alin. (1) pct. 3), 3 ¹) 5), 5 ¹) 7), 8), 9) și 10), alocația lunară de stat se stabilește indiferent de faptul dacă sunt sau nu beneficiari de pensii ori de alocații sociale de stat”.”	Guvernul	Se recomandă: punctul 1 a se exclude. Concomitent, cu excluderea punctului 1 va fi necesară redenumirea proiectului după cum urmează: „proiectul de lege pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație”;	Nu se acceptă Pct.3) și pct.5) au fost divizate în pct.3 ¹) și pct.5 ¹). Acele categorii vor beneficia în continuare de alocațiile lunare de stat indiferent de faptul dacă sunt sau nu beneficiari de pensii ori alocații sociale de stat.
2.	Art. I Pct.2	„Articolul 2 alineatul (1) se modifică după cum urmează: ”	Guvernul	Se recomandă: la punctul 2: în dispoziția cu privire la modificarea articolului 2 alineatul (1) sintagma „se modifică după cum urmează” se va exclude ca excedentă;	Se acceptă
3.	Art. I Pct.2	„La punctul 1), cifrele „1800”, 1650” și „1575” se modifică cu cifrele „2050”, 1900” și „1825”.”	Guvernul	Se recomandă: cu referire la modificările propuse la articolul 2 alineatul (1) punctul 1) după cifra „1575”	Se acceptă

				cuvintele „se modifică” se vor înlocui cu cuvintele „se substituie”;	
4.	Art. I Pct. 2	„Punctul 1 ¹⁾ se expune în următoarea redacție:”	Guvernul	Se recomandă: în dispoziția de modificare a punctului 1 ¹⁾ cuvintele „se expune în următoarea redacție” se vor substitui cu cuvintele „va avea următorul cuprins”;	Se acceptă
5.	Art. I Pct. 2	<p>„3) soților supraviețuitori ai participanților la cel de-al doilea război mondial sau la acțiuni de luptă în timp de pace, căzuți la datorie, sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate – 1250. Dreptul la alocația lunară de stat îl are soțul/soția care s-a aflat în relație de căsătorie cu persoana căzută la datorie sau, după caz, decedată, la data decesului acesteia”;</p> <p>„3¹⁾ soților supraviețuitori ai participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl decedați – 1000 de lei. Dreptul la alocația lunară de stat îl are soțul/soția care s-a aflat în relație de căsătorie cu persoana decedată, la data decesului acesteia”.</p> <p>„5) unuia dintre părinții participanților la acțiunile de luptă în timp de pace sau la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței</p>	Guvernul	Se recomandă: punctele 3), 3 ¹⁾ , 5) și 5 ¹⁾ a se exclude.	<p>Nu se acceptă</p> <p>Membrii comisiei au convenit menținerea acestor puncte, dat fiind faptul că divizează prin specificare categoriile de persoane participanți la acțiunile de luptă de categoria participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl – beneficiari ai alocațiilor lunare de stat fără majorarea alocației acestora.</p>

		<p>Republicii Moldova căzuți la datorie sau decedați în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar în termen în rândurile Armatei Sovietice sau ale Armatei Naționale – 1250 lei. În cazul părinților aflați în divorț cuantumul stabilit, la cerere, se împarte între ei în părți egale”;</p> <p>„5¹) unuia dintre părinții participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl decedați - 1000 de lei. În cazul părinților aflați în divorț cuantumul stabilit, la cerere, se împarte între ei în părți egale”;</p> <p>La punctul 7) cifrele „1000” se substituie cu cifrele „1250”;</p> <p>La punctul 8) cifrele „1000” se substituie cu cifrele „1250”.</p>			
6.	Art. II	<p>„(2) Prevederile prezentei legi se pun în aplicare începând cu 1 ianuarie 2024.”</p>	Guvernul	Se propune a se exclude textul: „(2) Prevederile prezentei legi se pun în aplicare începând cu 1 ianuarie 2024.”	Se acceptă
7.	Art. I Pct.2	<p>Dispozițiile pct.1¹) și pct.1²) din art.2</p> <p>„de gradul I – 1800 de lei; de gradul II – 1650 de lei; de gradul III – 1575 de lei;”</p> <p>„de gradul I – 1600 de lei; de gradul II – 1450 de lei; de gradul III – 1375 de lei;”</p>	Direcția general juridică	<p>Se propune:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modificarea cuantumului alocației lunare de stat pentru categoria de beneficiari reglementați în norma vizată; - modificarea, inclusiv, a cuvintelor ”de gradul I”, ”de gradul II” și ”de gradul III”, prin substituirea acestora cu cuvintele ”<i>cu dizabilități severe</i>”, ”<i>cu dizabilități accentuate</i>” și ”<i>cu dizabilități medii</i>”. 	<p>Nu se acceptă</p> <p>Prin Legea nr. 201/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative au fost deja operate modificările propuse.</p>

8.	Art. I Pct.2	„1 ¹) persoanelor cu dizabilități din rândul militarilor, ofițerilor de informații și securitate, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din sistemul administrației penitenciare, a căror dizabilitate este cauzată de rănire, contuzionare sau schilodire la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, ori este cauzată de afecțiuni legate de participarea la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, inclusiv persoanelor care au fost încadrate în grad de dizabilitate în urma participării la lichidarea consecințelor avariei, fiind trimise în deplasări de serviciu de către ministere, departamente, întreprinderi și organizații, precum și persoanelor care s-au îmbolnăvit de boală actinică sau au fost încadrate în grad de dizabilitate în urma experiențelor nucleare, avariilor cu radiație ionizată și a consecințelor lor la obiectivele atomice civile sau militare în timpul îndeplinirii serviciului militar sau special, persoanelor, inapte de muncă, care au venit în anul 1986	Direcția general juridică	Se propune în redacție nouă: categoriile de beneficiari, anume persoanele cu dizabilități din rândul militarilor, ofițerilor de informații și securitate, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din sistemul administrației penitenciare, a căror dizabilitate este cauzată de rănire, în perioada participării la acțiunile de luptă pe teritoriul altor state, în timpul acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova se propune a fi reglementate separat la pct.1 ²).	Se acceptă În context, pentru ajustare s-au operat modificări în conținutul punctului 1 ¹), după cum urmează: „1 ¹) persoanelor cu dizabilități din rândul militarilor, ofițerilor de informații și securitate, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din sistemul administrației penitenciare, a căror dizabilitate este cauzată de rănire, contuzionare sau schilodire la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, ori este cauzată de afecțiuni legate de participarea la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, inclusiv persoanelor care au fost încadrate în grad de dizabilitate în
----	-----------------	---	---------------------------------	---	---

		din zona de înstrăinare și au dobândit cetățenia Republicii Moldova.”			<p>urma participării la lichidarea consecințelor avariei, fiind trimise în deplasări de serviciu de către ministere, departamente, întreprinderi și organizații, precum și persoanelor care s-au îmbolnăvit de boală actinică sau au fost încadrate în grad de dizabilitate în urma experiențelor nucleare, avariilor cu radiație ionizată și a consecințelor lor la obiectivele atomice civile sau militare în timpul îndeplinirii serviciului militar sau special, persoanelor, inapte de muncă, care au venit în anul 1986 din zona de înstrăinare și au dobândit cetățenia Republicii Moldova:</p> <p>a) cu dizabilități severe – 1600 de lei;</p> <p>b) cu dizabilități accentuate – 1450 de lei;</p>
--	--	---	--	--	--

					c) cu dizabilități medii – 1375 de lei.”
9.	Art.I Pct.2	„1 ²) persoanelor cu dizabilități din rândul militarilor, ofițerilor de informații și securitate, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din sistemul administrației penitenciare, a căror dizabilitate este cauzată de rănire în perioada participării la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, sau la acțiunile de luptă pe teritoriul altor state:”	Direcția generală juridică	Se recomandă: includerea în norma propusă la pct.1 ²) pct. 3) și pct. 5) categoria de beneficiari - <i>persoanele care au devenit invalide la acțiunile de luptă în timp de pace.</i>	Se acceptă
10.	Art.I Pct.2	„1 ²) persoanelor cu dizabilități din rândul militarilor, ofițerilor de informații și securitate, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din sistemul administrației penitenciare, a căror dizabilitate este cauzată de rănire în perioada participării la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, sau la acțiunile de luptă pe teritoriul altor state:”	Direcția generală juridică	Se recomandă: la pct.1 ²) introducerea după cuvintele ” <i>de rănire</i> ” a cuvintelor ” <i>contuzionare sau schilodire</i> ”.	Se acceptă
11.	Art.I Pct.2	„3) soților supraviețuitori ai participanților la cel de-al doilea război mondial sau la acțiuni de	Direcția generală juridică	Se recomandă:	Se acceptă

		luptă în timp de pace, căzuți la datorie, sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate – 1250.”		la pct. 3) pentru un spor de precizie normativă și corectitudinea reglementării, după cifrele ”1250” se va adăuga cuvântul ”lei”	
12.	Art.I Pct.2	„5) unuia dintre părinții participanților la acțiunile de luptă în timp de pace sau la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova căzuți la datorie sau decedați în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar în termen în rândurile Armatei Sovietice sau ale Armatei Naționale – 1250 lei. În cazul părinților aflați în divorț cuantumul stabilit, la cerere, se împarte între ei în părți egale”;	Direcția general juridică	Se recomandă: reglementarea dreptului la alocație lunară de stat a unuia dintre părinții <u>militarilor</u> căzuți la datorie sau decedați în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu militar în termen în rândurile Armatei Sovietice sau ale Armatei Naționale.	Se acceptă
13.	Art.II	Art. II. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (2) Prevederile prezentei legi se pun în aplicare începând cu 1 ianuarie 2024. (2) Guvernul, în termen de 3 luni, va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi.	Direcția general juridică	Art. II conține două alineate numerotate cu cifra ”(2)”. Respectiv, <i>alin. (2)</i> ce vizează punerea în sarcina Guvernului de a aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile legii, se va corecta ca fiind <i>alin. (3)</i> , iar corespunzător se va renumera și alineatul subsecvent.	Se acceptă

14.	Art.II	(3) Casa Națională de Asigurări Sociale va reexamina alocațiile lunare de stat stabilite la Art. I în cuantumurile prevăzute de la 1 ianuarie 2024.	Direcția general juridică	Se recomandă: reformularea <i>alin. (3)</i> deoarece <u>Casa Națională de Asigurări Sociale</u> nu reexaminează, dar <u>duce evidența plății alocațiilor sociale în cuantumul prevăzut de cadrul normativ, prin ajustarea cuantumurilor în situația modificării legale a acestora</u>	Se acceptă Conținutul alin.(3) a fost redactat după cum urmează: „(3) Casa Națională de Asigurări Sociale va ajusta cuantumurile alocațiilor lunare de stat, stabilite la Articolul I, în cuantumurile prevăzute, de la 1 ianuarie 2024.”
-----	--------	---	---------------------------	--	---

Adrian BELÎI

Vicepreședintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie